

ШЛЯХИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТОВУ ТА ЄВРОПЕЙСКУ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНІ СИСТЕМИ

Ткачук С.В., к.е.н., НУХТ

Географічне положення України дає значний потенціал щодо інтеграції країни у світову транспортно-логістичну систему. Зокрема, Україна знаходиться у Чорноморській пан'європейській транспортній зоні, яка є з'єднувальною ланкою між країнами Європейського Союзу та країнами Східної Європи, між чорноморськими країнами, між Європою та Азією, а також між країнами Середземномор'я і Кавказу. Через євразійські транспортні коридори проходять значні обсяги міжнародної торгівлі. Перед Україною стоїть завдання активізувати участь у процесах Єврологістики таким чином, щоб якомога більша частина транзиту пройшла через транспортну територію нашої держави. Для цього необхідно вирішити ряд завдань.

По-перше, слід забезпечити відповідність системи національних транспортних коридорів міжнародному рівню. При вирішенні даної проблеми очевидно недостатнім буде залучення та запозичення лише внутрішніх джерел фінансування (державних, приватних, комерційних). Дане питання вимагає залучення також і міжнародних джерел.

По-друге, на території України необхідно створити систему транспортно-складських комплексів, які б відповідали міжнародним стандартам. Якщо брати до уваги фінансові можливості, а також технічну сторону даного процесу, зрозуміло, що досить важко побудувати одразу необхідну кількість транспортно-складських комплексів. Слід ознайомитись з досвідом розвинутих країн, які займалися даним питанням, визначити першочергові пункти для створення регіональних транспортно-складських комплексів в Україні. При цьому необхідно в першу чергу врахувати міста, через які проходять найважливіші міжнародні транспортні маршрути та міжнародні транспортні коридори, такі як Київ – Ковель – Варшава – Берлін; Львів – Братислава – Прага; Львів – Будапешт – Белград; Київ – Москва; Київ – Мінськ – Вільнюс – Рига – Таллінн – Санкт-Петербург; Одеса – Рені – Бухарест – Софія – Афіни; Донецьк – Ростов-на-Дону – Тбілісі – Єреван; Сімферополь – Харків – Курськ – Москва. Отже, першочергово транспортно-складські комплекси повинні бути збудовані у восьми містах України (Київ, Ковель, Львів, Одеса, Рені, Донецьк, Сімферополь, Харків). Після виконання цього завдання будівництво комплексів слід поширити і на інші міста.

Іншою проблемою є те, що на українському ринку транспортно-логістичних послуг домінують західні логістичні компанії. В першу чергу це стосується секторів експрес-доставки та комплексних перевезень майна. Необхідно розробити систему заходів, які сприятимуть розвитку вітчизняних транспортно-логістичних фірм з метою забезпечення захисту національних економічних інтересів у системі міжнародних транспортних коридорів.

Наступним кроком щодо входження України у світову та європейську транспортно-логістичні системи має стати спрощення прикордонних, митних та інших транзитних формальностей.

Одним з найважливіших завдань є також активізація співробітництва України в транспортно-логістичній сфері із сусідніми країнами. Мова йде про такі країни як, зокрема, Туреччина, Польща та Китай. Україна і Польща займають значне взаємодоповнююче місце у європейській логістичній системі. Ці країни співпрацюють у розвитку європейського транспортного коридору №3, а також трансконтинентального транспортного коридору "Балтика – Чорне море" (прийнята домовленість щодо тарифних умов на перевезення вантажів у контейнерах, розроблено графік руху поїздів, узгоджені транспортні ставки). Більше 50% транзитних перевезень через територію Польщі здійснюється українськими перевізниками.

Україна також значною мірою співпрацює з Туреччиною як у системі європейського транспортного коридору №9, так і в системі євразійських транспортних коридорів (в тому числі, південної гілки Великого Шовкового шляху).

Якщо транспортно-логістичні відносини України із Польщею та Туреччиною склалися вже давно, то відносини з Китаєм у цій галузі є дещо новими та створюють значний потенціал для інтеграції України у світову транспортно-логістичну систему. Можливості підвищення швидкості та зниження собівартості на існуючих євразійських судохідних лініях на сьогодні практично вичерпані. Натомість, актуальності набувають проекти євразійських транспортних коридорів на базі швидкісного залізничного транспорту, доповненого системою автомагістралей та водних шляхів. Мова йде про відродження Великого Шовкового шляху, на східному закінченні якого знаходиться Китай, а на заході його північна гілка через Росію доходить до України, звідки через європейські транспортні коридори є доступ до найважливіших центрально- та західноєвропейських країн. Існує три варіанти проходження залізничних шляхів по території Великого Шовкового шляху. Найоптимальніший з них: Китай – Центральна Азія – Кавказ – Чорне море – Україна – Західна Європа. Саме цей варіант, в якому бере участь Україна, забезпечує мінімальну відстань перевезень між країнами Азії, Близького Сходу та Західної Європи.

Таким чином, концепція поширення Єдиного Європейського Простору на схід передбачає створення єдиної транспортно-логістичної системи. Завдяки вигідному географічному, транзитному положенню Україна має можливість посісти у ній чільне місце, тому першочергову увагу слід приділити вирішенню найважливіших завдань, що стоять на шляху інтеграції України у світову та європейську транспортно-логістичні системи.